

Midlere nipp høyvann/lavvann står for den gjennomsnittlige minste vekslingen i vannstanden og forekommer ca 7 1/4 dag før og etter ny- og fullmåne.

Midlere høyvann/lavvann gir uttrykk for middelveidien for samtlige maksimum og minimumsregistreringer for hele perioden.

Midlere spring høyvann/lavvann står for den gjennomsnittlige største vekslingen i vannstanden og forekommer ved ny- og fullmåne.

Høstjevndøgns spring høyvann er som navnet sier den gjennomsnittlige høyvannstand ved høstjevndøgn. Denne er spesielt høy pga. at månen og sola "trekker" havet i samme retning og til vår side av jordkloden.

Vårjevndøgns spring lavvann er tilsvarende den gjennomsnittlige lavvannstand ved vårjevndøgn. Da blir havet trukket til den diamentralt motsatte side av jordkloden av både sol og måne.

Høyeste/laveste observerte verdi vil bestå av en eller flere like enkeltmålinger og vil ikke være noen utjevnet verdi.

Forskjellen mellom høyvann og lavvann generelt varierer veldig fra sted til sted. I Oslofjorden er den midlere tidevannsforskjellen ca. 20-25 cm, ved Mandal 17 cm, Bergen 88 cm, Trondheim 183 cm, Bodø 172 cm, Finneid 106 cm, Tromsø 178 cm og Vardø 202 cm. Til sammenligning kan nevnes at tidevannsforskjellen i Bristol-kanalen er ca. 14 meter ved springflo og i Fundy Bay på Nova Scotia ca. 15.4 m (Aschehoug 1974, bind 18).

2.6 SAMMENDRAG

I kapittel 2 har jeg forsøkt å gjøre rede for noen spredte temaer som bl.a. i relasjon til eiendomsrett og grenser i sjø i mange tilfeller kan være avgjørende betydning, og som for mange kanskje er ukjente eller uklare.

Det geometriske prinsipp skal legges til grunn for grensetrekking mel-

lom eiendommer i sjø dersom det ikke foreligger "særlig hjemmel" for en annen grense. Det vanligste grunnlag for slik hjemmel vil være avtaler, skylddelingsdokumenter/målebrev, jordskifte/dom, hevd/alders tids bruk og lokal sedvane. I tilfelle tvist om slike grenser, vil det være opp til retten å avgjøre om slik "særlig hjemmel" er godt nok dokumentert, og det kan legges til at det er den som påstår en annet grenseprinsipp enn det normale (det geometriske prinsipp) som har bevisbyrden.

Sjøgrunnen utenfor en strandeiendom tilhører denne eiendommen dersom ikke det motsatte er uttrykkelig sagt i skylddelingsdokument, kjøpekontrakt e.l. Bevisbyrden vil her som ellers påligge den som påstår noe som avviker fra hovedregelen. Ved ekspropriasjon har Høyesterett uttalt at følger av uklarhet m.h.t. om ekspropriasjonen også omfatter sjøgrunnen bør gå utover eksproprianten. Men dette er ikke helt klart da Høyesterett også har sagt at frivillig salg og ekspropriasjon skal likestilles i dette spørsmålet.

I juridisk og forvaltningsmessig sammenheng, og ikke minst i eiendomsrettslig sammenheng, kan det ha avgjørende betydning om et vannområde er en del av et vassdrag eller en del av havet/sjøen. Vi har ingen generelle retningslinjer å følge når et slik spørsmål skal avgjøres. Vi har imidlertid endel rettspraksis å legge til grunn for en vurdering av dette. De viktigste faktorene som er blitt lagt vekt på er saltholdighet, vannstands nivå, det generelle topografiske inntrykk og lokal sedvane. Det er vanskelig, for ikke å si uråd, ut fra den rettspraksis som finnes å stille opp generelle regler for når vi har med vassdrag å gjøre og når vi har med sjø å gjøre. De konkrete forhold må i hvert enkelt tilfelle vurderes samlet og veies mot hverandre.

Når det gjelder grensa mellom elv og sjø der det forsåvidt er klart at elva er elv og sjøen er sjø, ser det ut til at denne i eiendomsrettslig sammenheng, i allefall kan trekkes så langt ut som strandlinja ved vanlig fjære sjø, og muligens så langt ut privat eiendomsrett går, dvs. marbakken eller 2 meters dyp.